

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการขยายกำหนดเวลาตาม
	มาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร
ชื่อผู้เขียน	สิริมาพร เจริญจิตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง ในการพิจารณาขยายเวลาตามมาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร ปัญหากระบวนการพิจารณา คำร้องขอขยายเวลาในระดับกระทรวงที่ยังไม่เป็นธรรมเนียม และปัญหาการบัญญัติกฎหมายโดยมิได้ กำหนดหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอไว้ เนื่องจากมาตราดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะให้โอกาส ผู้เสียหายที่มีได้มีเจตนาทุจริตหลีกเลี่ยงภาษีปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือ ในการแก้ปัญหาของหน่วยงานของรัฐฝ่ายปกครอง ในการบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายให้กับ กลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่มีความจำเป็นอย่างเดียวกัน ซึ่งผลการพิจารณาทำให้ ผู้เสียหายไม่เป็นผู้กระทำความผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา ดังนั้น การพิจารณาของฝ่ายปกครองใน การอนุมัติขยายเวลาตามมาตรานี้จึงมีความสำคัญ หากการพิจารณาดังกล่าวมีความโปร่งใสและเป็น ธรรม จะยังให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนอย่างมาก

การศึกษาเรื่องนี้ได้ศึกษาแบบค้นคว้าเอกสาร โดยศึกษาถึงหลักการใช้ดุลพินิจของฝ่าย ปกครองในการพิจารณาขยายเวลาตามมาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร เปรียบเทียบกับหลัก กฎหมายภาษีอากรและหลักกฎหมายปกครองทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครองในการพิจารณาขยายเวลา และหา ข้อกำหนดเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอขยายเวลาในกระบวนการพิจารณาที่ยังเป็นปัญหา ในทางปฏิบัติ

ผลการศึกษาพบว่าการใช้ดุลพินิจพิจารณาเหตุจำเป็นของฝ่ายปกครอง อันเป็นเงื่อนไข หนึ่งในการอนุมัติให้ขยายเวลา ตามมาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากรนั้น เมื่อคำว่าเหตุจำเป็น ถือเป็นถ้อยคำที่ไม่อาจกำหนดความหมายเฉพาะ ฝ่ายนิติบัญญัติจึงจำต้องตรากฎหมายเพื่อให้ ฝ่ายปกครองใช้ดุลพินิจในการตีความหรือการแปลความเหตุจำเป็นในแต่ละกรณี เมื่อฝ่าย นิติบัญญัติตรากฎหมายโดยมิได้กำหนดขอบเขตของการใช้ดุลพินิจไว้ จึงเป็นการให้โอกาสฝ่าย

ปกครองใช้ดุลพินิจมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้การใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครองในการพิจารณา ขยายเวลาตามมาตราดังกล่าวไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน อันเป็นผลให้เกิดความไม่แน่นอนในการ บังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้กระบวนการพิจารณาในระดับกระทรวง กรณีผู้เสียหายไม่พอใจ ในผลการพิจารณาระดับกรม จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้มีอำนาจในระดับกระทรวงพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ในทางปฏิบัติการพิจารณาคำร้องที่ผู้เสียหายยื่นในระดับกระทรวง จำต้องให้ผู้มีอำนาจในระดับ กรมทำความเข้าใจเพื่อประกอบการพิจารณาในเบื้องต้นก่อน การดำเนินการดังกล่าวเสมือนเป็นการ ชี้ช่องโดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษี ผลการพิจารณาคำร้องจึงไม่อาจตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจ ภายในของฝ่ายปกครองได้อย่างแท้จริง อีกทั้งมาตรานี้ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ ระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอไว้ ผู้เสียหายจึงสามารถยื่นคำร้องได้ตลอดเวลา ซึ่งอาจเกิดปัญหา ทางด้านพยานหลักฐานที่ใช้ประกอบการได้พิจารณาได้ จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ มาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อให้เกิดความแน่นอนชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแก้ไขจากผู้ขยาย เวลาต้องมีเหตุจำเป็น เป็นผู้ขยายเวลาต้องมีพฤติการณ์พิเศษหรือเหตุสุดวิสัยแล้วแต่กรณี ดังบทบัญญัติมาตรา 23 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เนื่องจากมาตราดังกล่าวเป็น บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการขยายเวลาเช่นเดียวกับมาตรา 3 อัญญา แห่งประมวลรัษฎากร และผลการ พิจารณาขยายเวลาตามมาตรานี้ได้ผ่านการตรวจสอบถ่วงดุลโดยองค์กรตุลาการที่มีความเป็นอิสระ รวมทั้งควรเพิ่มเติมในส่วนของพฤติการณ์พิเศษว่า พฤติการณ์พิเศษที่มีใช้ความผิดของผู้นั้น จนไม่ สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องโดยให้ยื่น คำร้องต่อกรมสรรพากรภายในหนึ่งปี นับแต่วันสิ้นสุดเวลาที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ในกรณีมี เหตุสุดวิสัย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนแน่นอนในบทบัญญัตินี้ดังกล่าวยิ่งขึ้น ผู้ออกกฎหมายควรมี การกำหนดพฤติการณ์ที่เป็นพฤติการณ์พิเศษ หรือเหตุการณ์ที่เป็นเหตุสุดวิสัยไว้ในวรรคถัดไป เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถทราบและเข้าใจบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ง่าย ตามหลักความแน่นอนชัดเจน

Thesis Title	Legal Problems Related to Power to Extend the Time Limits According to Section 3 Octo. Of Revenue Code.
Author	Sirimaporn Chaloenjit
Thesis Advisor	Professor Dr. Phaisith Phipatanakul
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The objective of the thesis is to study the problem concern about the administrative discretionary power of time extension according to section 3 Octo of Revenue Code. The problem are the unfair in consideration of time extension petition by the Ministry its legislation does not define the principles of the petition. It is because the objective of this section to provide the opportunities for taxpayer who does not have fraudulent intentions or attempts to evade tax to practice legally. Moreover it is tool to solve the problem of administrative stage to decrease the impact to the group of people who face the same situation. So, the results is the taxpayers do not commit the crime in both civil and criminal. Therefore, the consideration of administrative stage is the importance and critical to be transparency and fairness to protect the benefit to society and the public.

This study is not only a documentary research that the principle of administrative discretion to extend the time limitation according to section 3 Octo of Revenue Code but also the comparison with the principle of tax law and the principle of administrative law both domestic and foreign countries. In addition to analyze to find out the solution of the administrative discretionary power to extend the time limitation and to define the principles of the petition in the practical way.

The result of study indicated that the administrative discretionary power in considering a cause of necessity in the time extension of section 3 Octo of Revenue Code. The word of a cause of necessity is not be specific and clearly fairly to execute. Legislature has to enact the law in order interpret a cause of necessity to administrative stage in considering case by case. When legislature does not limit the administrative discretionary power specifically, the

administrative discretionary power. It may be cause depend on individual judgment which might not be standardized and unfair in the law enforcement. If the taxpayer unsatisfies with the decision of Revenue Department and submit the petition to reconsideration authority. In the practice way, the considering process at the Ministry must initially have the comment from the legal expert in Revenue Department. The decision of the petition can not the review and balance administrative discretion power and it does not define the principles about the time frame of the petition. The taxpayer can submit the petition any time which may conflict with the evidence in the process of consideration. Section 3 Octo of Revenue Code should be amended to achieve the transparency and fairness more than in the past by amending of the applicant of time extension must have a cause of necessity to the applicant extend the time must have exceptional circumstance or force majeure according to section 23 of Civil Procedure code. Since this section is the provision of time extension as section 3 Octo of Revenue Code and the decision of this section reviews and balance the power by the independent judiciary. In addition, it should be amended the exceptional circumstance is not at a fault of the petition until the petition can not do follow the time frame. Moreover, it defines the principles of the petition that taxpayer have to submit the petition to Revenue Department within one year from the deadline, except in case of force majeure. The purpose is to achieve the certainty in section 3 Octo of Revenue Code more than in the past. The legislator should define circumstance that be exceptional circumstance or incidence which is under force majeure in this provision in order to taxpayer can easily understand and execute according to the principle of certainty.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการขยายกำหนดเวลาตามมาตรา 3 อัญญาแห่งประมวลรัษฎากร” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่านศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้ให้ความเมตตาและกรุณาต่อผู้เขียน ทั้งยังได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ตลอดมา ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.วาริ นาสกุล ที่ได้กรุณาได้รับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งท่านรองศาสตราจารย์ ดร.วิระ โลงจายะ และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัสศักดิ์ รอดจันทร์ ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณพี่และน้องบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นธุระจัดการในส่วนที่เกี่ยวกับขั้นตอนและระเบียบต่างๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้เขียนขอขอบคุณสำหรับมิตรภาพและความหวังดีของเพื่อนทุกท่านที่มีให้

ท้ายที่สุด ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้คงจะมีคุณค่าและเกิดประโยชน์กับผู้สนใจศึกษาบ้างไม่มากก็น้อย ซึ่งผู้เขียนขอขอบคุณงามความดีเหล่านี้ให้แก่บิดา มารดาของผู้เขียนที่ได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมาจนจบการศึกษา และบรรดาคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้เขียน ส่วนข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สิริมาพร เจริญจิตร